

Målnummer: T1665-00   **Avdelning:** 5

Avgörandedatum: 2001-12-13

Rubrik: Förvaring. Konsument och näringsidkare avtalar att näringsidkaren skall transportera konsumentens bohag till sitt magasin och förvara det där. Egendomen förstörs till följd av brand i magasinet och omfattas i huvudsak inte av försäkring på någondera sidan. Fråga om näringsidkaren är skadeståndsskyldig gentemot konsumenten.

Lagrum: 32 § 1 st. konsumenttjänstlagen (1985:716)

Rättsfall:

REFERAT

C.D. tog i början av augusti 1997 kontakt med M.A:s firma Rent and Move (firman) för att utreda kostnaderna för att magasinera hans och hans hustru L.D:s bohag i avvaktan på inflyttning i ny bostad. Han talade därvid med M.A:s far I.A. Denne besökte den 22 augusti lägenheten för att bedöma bohagets omfattning och hur många containrar som skulle gå åt. Han kom överens med makarna D. om att firman skulle sända en offert. Offerten accepterades av C.D. I oktober 1997 packade firman bohaget och transporterade det till magasinet. Makarna D. fakturerades därefter magasinshyra. Den 7 maj 1998 brann magasinet ner och det magasinerade godset förstördes. M.A. saknade försäkring som täckte det brunna bohaget och från makarna D:s hemförsäkring utbetalades endast 30 000 kr.

Makarna D. yrkade ersättning för det förstörda godset med 220 000 kr.

M.A. bestred yrkandet.

På begäran av parterna prövade tingsrätten i mellandom om M.A. var skyldig att ersätta makarna D. för det förstörda godset.

Makarna D. anförde: Under I.A:s besök i lägenheten diskuterades packning och magasinering av bohaget samt vilka försäkringar som fanns. I.A. upplyste därvid att företagets försäkring gällde för det fall personal från företaget packade. Han uppgav även att magasineringen var säker och att det fanns försäkringar. Några dagar senare tillställdes de en offert som C.D. accepterade. Offerten och vad I.A. uppgivit har gett dem anledning att tro att det fanns försäkringar som täckte det skadade bohaget.

Som grund för sin talan åberopade makarna D., såvitt nu är i fråga, att M.A., som utformat offerten, varit vårdslös vid utformningen av denna, vilken givit makarna den felaktiga uppfattningen att M.A. åtagit sig att hålla bohaget försäkrat, och därför har att svara för eventuella oklarheter i avtalet, i andra hand att den utförda tjänsten, då egendomen inte försäkrats, inte utförts på ett fackmannamässigt sätt och att M.A. i och med detta inte heller med tillbörlig omsorg tagit deras intressen till vara.

M.A. anförde: Det är riktigt att I.A. under sitt besök i lägenheten framhållit att magasinet var säkert men han uppgav även att det ålåg makarna D. att ha en försäkring på bohaget. Han och C.D. var ense om att firman skulle packa bohaget, då försäkringen i annat fall inte skulle gälla. Det framgår klart av den av makarna D. åberopade offerten, att den endast avsåg flyttning av bohaget. Makarna D. erhöll även en prislista avseende magasinering samt transportbestämmelser. I 9 § sistnämnda bestämmelser framgår det klart att magasinering sker enligt särskilda bestämmelser i depositionsavtal. Kunder erhåller även ett magasineringsavtal. Ett sådant kan emellertid sändas till kunden först sedan man känner till hur många containers som gått åt. Först sedan godset magasinerats sänds ett magasineringsavtal till kunden eftersom magasineringsavtalet förutsätter att man känner till bohagets omfattning, dvs.

hur många containers som går åt. Ett magasineringsavtal översändes till makarna D. samtidigt med den första fakturan. Företagets exemplar av avtalet förstördes i samband med branden. Av det magasinsavtal som företaget använder sig av framgår att hyresmannen själv står för försäkring av sitt bohag.

Som grund för sitt bestridande åberopade M.A. att han inte givit makarna D. anledning till den uppfattningen att företaget skulle hålla magasinerat gods försäkrat samt att oklarhet i informationen och vårdslöshet inte kunde läggas honom till last, då offerten inte avsåg magasineringsdelen.

Makarna D. och M.A. hördes under sanningsförsäkringen. På begäran av M.A. hördes I.A. som vittne.

C.D. berättade: Han blev rekommenderad firman av en bekant och tog därför kontakt med den. I.A. kom dit och tittade på lägenheten och gick även och tittade på vinds- och källarförråd. De pratade om flyttförsäkring, och I.A. uppgav att om firman packade godset så gällde deras försäkring. Han talade också om att kostnaden för magasinering skulle tillkomma. Däremot nämndes det inte något om magasinsförsäkring. C.D. skulle ha reagerat, om I.A. hade nämnt att han själv skulle hålla bohaget försäkrat under magasineringstiden. Några dagar senare skickade I.A. över en offert, prislista för hyra av container samt transportbestämmelser. På offerten står angivet "Försäkringsbolag Trygg Hansa Till ett värde av 1 000 000:-". C.D. uppfattade att magasineringen omfattades av offerten och att försäkringen gällde både transport och magasinering. Hade han fått reda på att försäkringen inte gällde magasinering hade han sett till att de hade magasinsförsäkring. Han tyckte offerten såg bra ut och accepterade den. Firman packade godset och körde iväg det. Makarna D fick senare fakturor på magasineringen. De fick aldrig något magasinsavtal. När han fått reda på att det hade brunnit, åkte han ut och tittade på brandplatsen. Han har inget minne av att han talat med M.A. och sagt att godset varit försäkrat. Han fick senare ett brev från firman, där denna beklagade branden och uppmanade honom att ta kontakt med dess försäkringsbolag Trygg Hansa. Han gjorde detta och fick då reda på att godset inte var försäkrat. Efter branden blev han erbjuden att skriva på ett magasinsavtal, men gjorde inte detta.

L.D. berättade: Det var C.D. som skötte kontakterna med firman. Hon var närvarande när I.A. besiktigade lägenheten. Hon fick uppfattningen att bohaget var försäkrat. Efter branden fick hon reda på att de inte skulle få någon ersättning från hemförsäkringen. Hon hade en hemförsäkring i Folksam.

M.A. berättade: Firmans försäkring gäller för transport av bohag, inte för magasinering. När firman fått ett uppdrag skickar den en bekräftelse på uppdraget. Bekräftelsen avser endast flyttningen. När godset sedan har flyttats till magasinet och man vet hur många containers som går åt, skickas ett magasineringsavtal tillsammans med den första fakturan till kunden. Efter branden träffade han C.D. ute på brandplatsen. C.D. sade då att det inte var några problem, eftersom det var en fråga för försäkringsbolaget. C.D. kom inte med några krav förrän han fått nej från sitt försäkringsbolag.

I.A. berättade: Han blev uppringd av C.D. som ville ha en offert på flyttning och magasinering av bohaget. I.A. åkte ut till lägenheten och tittade på bohaget. Han talade då huvudsakligen med C.D., men även L.D. var närvarande. I.A. beräknade att det skulle gå åt fem containers. L.D. frågade om bohaget var försäkrat under den tiden det stod i magasinet. I.A. upplyste då om att godset var försäkrat under transporten under förutsättning att firman fått packa och lasta godset, men att makarna D. själva måste flytta över sin hemförsäkring under den tid godset var magasinerat. Han sade att de inte kunde ha någon generell försäkring på magasinerat gods, eftersom det kan vara olika värde på innehållet i containrarna. Han åkte sedan tillbaka till kontoret och skickade en offert som avsåg flyttning och magasinering. Tillsammans med offerten skickades även transportbestämmelserna. Det är först när godset flyttats över till containers som man exakt vet hur många containers som går åt och vilka nummer dessa har. Ett magasinskontrakt skickas alltid till kunden tillsammans med första fakturan. Det är meningen att kunden skall skriva under kontraktet och skicka tillbaka det, men företaget ringer inte till kunden ifall kontraktet inte återsänts.

Mölnbalds tingsrätt (2000-01-26, rådmannen Klaus Bärthel) förklarade att M.A.

var skyldig att ersätta makarna D. för det förstörda godset.

I domskälen anförde tingsrätten, såvitt nu är i fråga, följande.

Konsumenttjänstlagen är tillämplig i målet. Enligt 4 § skall näringsidkaren med tillbörlig omsorg ta till vara konsumentens intressen och samråda med denne i den utsträckning som det behövs och är möjligt. I 32 § 2 st. föreskrivs att näringsidkaren är i övrigt skyldig att ersätta skada som tillfogas konsumenten om skadan har vållats genom försummelse från näringsidkarens sida.

I den proposition (prop. 1984/85:110) som låg till grund för konsumenttjänstlagen anförde departementschefen (se NJA 1985 II sid. 456) beträffande 32 § bl.a.:

En näringsidkare som yrkesmässigt tar emot saker till förvaring har i regel möjlighet att teckna en s.k. företagsförsäkring som omfattar den förvarade egendomen. I företagsförsäkringen ingår i allmänhet bl.a. en ansvarsförsäkring och en egendomsförsäkring. Egendomsförsäkringen gäller för såväl försäkringstagaren som egendomens ägare, om den försäkrade egendomen utgörs av kunders tillhörigheter. Försäkringen gäller dock endast i den mån ägaren inte har rätt att uppbära skadeersättning genom en av honom själv tecknad försäkring. Egendomsförsäkringen avser sådan skada som består i att egendomens värde minskas eller går förlorat. De skadehändelser som försäkringen gäller för är i huvudsak skador genom brand, vatten och inbrott. - När det gäller sådan yrkesmässig förvaring för privatpersoners räkning som det här är fråga om måste konsumenten i regel anses ha befogad anledning att utgå från att näringsidkaren håller en företagsförsäkring av nyss berört slag eller någon liknande försäkring som är sedvanlig i branschen och som omfattar skador på kundernas egendom genom bl.a. olyckshändelser. Om näringsidkaren saknar ett sådant för branschen normalt försäkringsskydd måste det därför, mot bakgrund av hans allmänna omsorgsplikt, anses åligga näringsidkaren att upplysa konsumenten om detta (jfr. specialmotiveringen till 4 § 1 st.). Gör näringsidkaren inte det, torde det i regel få anses följa av vanliga avtalsrättsliga principer att näringsidkaren blir ersättningsskyldig mot konsumenten enligt förevarande § på samma sätt som om näringsidkaren uttryckligen hade åtagit sig att hålla en för branschen sedvanlig försäkring men försummat att uppfylla detta åtagande. Näringsidkaren blir alltså ersättningsskyldig även för skador till följd av rena olyckshändelser som drabbar den förvarade egendomen, i den mån skadorna skulle ha täckts av en sådan försäkring.

De handlingar som M.A. tillställt makarna D. har, såsom tingsrätten ser det, inte varit klara och entydiga utan kunnat missförstås. Eftersom det enligt konsumenttjänstlagen åligger M.A. att tillvarata även makarna D:s intressen borde han på ett klart och tydligt sätt ha upplyst dem hur det förhöll sig beträffande försäkringen under magasineringstiden. Det gjorde han inte. Han är därför enligt 32 § 2 st. samma lag skyldig att ersätta den skada som tillfogats makarna D.

M.A. överklagade domen och yrkade att hovrätten skulle fastställa att han inte var skyldig att utge ersättning till makarna D.

Parterna åberopade i hovrätten samma grunder som vid tingsrätten och utvecklade i allt väsentligt sin talan i enlighet med vad som framgår av tingsrättens dom. De förklarade sig vara ense om att makarna D. vid tingsrätten påstod att det under I.A:s besök i lägenheten diskuterades inte bara packning och magasinering utan också flyttning av bohaget.

Parterna åberopade samma skriftliga bevisning som vid tingsrätten. De hördes på nytt. Vittnesförhöret vid tingsrätten med I.A. förebragtes genom banduppspelning. De omhörda personerna berättade i huvudsak i enlighet med vad som antecknats i tingsrättens dom med följande tillägg och ändringar.

M.A.: Hans kunder frågar ofta om olika förutsättningar för magasineringen av gods, bl.a. om försäkringar. Han har aldrig arbetat med försäkringar och det skulle innebära stora kostnader för kunderna om han skulle bokföra allt gods som skall magasineras och sedan försäkra detta. Privatkunder blir därför informerade om att de måste ändra sin hemförsäkring så att den omfattar det magasinerade godset. - När han träffade C.D. på brandplatsen sa denne bl.a. att "detta ordnar försäkringsbolagen, det finns försäkringar". C.D. verkade då övertygad om att makarna D. hade egen försäkring för det magasinerade

bohaget. - Det depositionsavtal som nämns i transportbestämmelserna är inte detsamma som det magasinsavtal som skickas ut till kunderna. Det magasinsavtal som åberopats i målet har inte samma lydelse som det som skickades till makarna D.

C.D.: På grund av makarna D:s boendesituation var magasineringen den viktiga delen av avtalet med åkeriet. Han funderade inte närmare över att parterna inte ingick ett sådant depositionsavtal som nämns i transportbestämmelserna. Det var vid kontakterna med åkeriet aldrig tal om att de skulle ingå ett särskilt magasineringsavtal.

Hovrätten för Västra Sverige (2001-12-13, hovrättslagmannen Hans Frennered samt hovrättsråden Ella Nyström och Christer Ranch, referent) fastställde tingsrättens domslut.

I domskälen anförde hovrätten följande.

Av 32 § första stycket konsumenttjänstlagen framgår - såvitt nu är av intresse - att, om föremålet för tjänsten skadas medan egendomen är i näringsidkarens besittning, näringsidkaren är skyldig att ersätta skadan om inte näringsidkaren visar att skadan ej beror på försummelse på hans sida. I förevarande mål har den egendom som makarna D. hade förvarad hos M.A. totalförstörts genom brand och det är ostridigt i målet att egendomen inte omfattades av någon försäkring. Enligt nyssnämnda regel skall således M.A., för att undgå skadeståndsskyldighet, visa att makarna D:s ekonomiska skada till följd av branden inte beror på någon försummelse på hans sida.

Makarna D. har som grund för sitt käromål i denna del gjort gällande att förvaringen inte utförts på ett fackmannamässigt sätt eftersom egendomen inte försäkrats och att M.A. i och med detta inte heller med tillbörlig omsorg tagit till vara deras intressen. M.A. har häremot invänt att någon oklarhet i informationen eller vårdslöshet inte kan läggas honom till last eftersom offerten inte avsåg magasineringsdelen.

Det måste enligt hovrättens mening ha stått klart för M.A. att det huvudsakliga syftet för makarna D. när de anlät hans tjänster var att han under viss tid skulle förvara deras bohag. Med den utgångspunkten framstår själva förflyttningen av bohaget närmast som endast en inledande del av, eller en förutsättning för, den huvudsakliga tjänst M.A. skulle utföra, dvs. magasineringen. Den översända offerten talar också om att den gäller "flyttning från ovanstående adress till vårt magasin för lagring ca: 6 månader." I offerten, som till sin disposition inte är helt lättöverskådlig för en konsument, anges att åkeriet som försäkringsbolag har Trygg Hansa till ett värde av 1 miljon kr. I den prislista för förvaringen som makarna D. erhöll tillsammans med offerten talas om att magasinet är godkänt av försäkringsbolagen för stöldbegärligt gods. Även om offerten enligt sin rubrik endast avser flyttning har det därmed legat nära till hands för makarna D. att uppfatta att deras bohag skulle omfattas av M.A:s försäkring under den tid förvaringen pågick. En konsument torde för övrigt ha befogad anledning att utgå från att en näringsidkare som yrkesmässigt tar emot bohag och liknande gods för förvaring håller magasin och gods försäkrat. Mot bakgrund av kravet på fackmannamässighet och näringsidkarens omsorgsplikt mot sin avtalspart måste det krävas av näringsidkaren att han tydligt informerar konsumenten om vad som gäller i fråga om försäkring av godset under den tid som förvaringsavtalet avser. Bristen i detta avseende bör leda till att skador som uppstått till följd av frånvaron av försäkringsskydd läggs näringsidkaren till last som försummelse.

M.A. har gjort gällande att makarna D. muntligen informerades om sin skyldighet att själva hålla godset försäkrat, en uppgift som bekräftats av I.A. i dennes vittnesmål. Mot detta står makarna D:s uppgifter att de inte fått någon sådan information. Det förhållandet att makarna D. inte vidtog någon åtgärd rörande sin egen hemförsäkring när deras bohag flyttats till åkeriets magasin synes närmast tala för att de inte fått någon klagande information i försäkringsfrågan.

M.A. har vidare gjort gällande att makarna D. informerades om sin skyldighet att själva hålla sitt gods försäkrat på ett av honom utsänt formulär för magasinsavtal. Parterna har lämnat motstridiga uppgifter om i vad mån makarna D. fått del av ett sådant formulär. M.A. har i hovrätten uppgett att det av honom i målet åberopade avtalsformuläret inte är ett sådant som skulle ha

sänts till makarna D. Detta formulär är således inte ägnat att bringa någon ökad klarhet i frågan om vilken information makarna D. i själva verket erhöll.

Sammanfattningsvis finner hovrätten att utredningen i målet inte ger stöd för att makarna D. fick klargörande information om att det ålåg dem själva att hålla bohaget försäkrat under den tid som det förvarades av M.A. Den sistnämnde har således inte visat att den skada makarna D. drabbats av till följd av branden ej berott på försummelse på hans sida. Han är därför skyldig att ersätta makarna D. för den skada som de tillfogats.

Målnummer T 1665-00

Sökord: Konsumenttjänst; Förvaring

Litteratur:
